

עע"מ 7906/22

**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט לערעורים בעניינים מנהליים**

המערערים :

בראון ----- (קטיף/ה) ואח'
כולם ע"י עו"ד הרן רייכמן
וע"י עו"ד טל חסין מהאגודה לזכויות האזרח בישראל

-נגד-

המשיבים :

1. ראש עיריית תל אביב-יפו
2. מנהלת מינהל חינוך בעיריית תל אביב-יפו
3. עיריית תל אביב-יפו
4. שר החינוך
5. מנהלת מחוז תל אביב, משרד החינוך
6. משרד החינוך

תגובת העותרים לעדכון המשיבים ובקשות למתן צו ארעי וצו ביניים,
להגשת כתב תשובה ולקיום דיון דחוף

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 9.2.2026 מתכבדים המערערים להגיש את תגובתם להודעת העדכון מטעם המשיבים שהוגשה ביום זה.

מבוא

1. כבר בפתח הדברים ייאמר, כי **המשיבים מצאו לנכון שלא לקיים את הנחיית בית המשפט הנכבד** בהחלטתו מיום 16.9.2025, ולא הובילו לסגירתו של ולו מוסד חינוכי אחד נפרד לילדי מבקשי מקלט. תחת זאת, הם מקבעים את הלימודים בהפרדה. תמונת הרישום לקראת שנת הלימודים הקרובה, תשפ"ז, לבתי הספר היסודיים, מעלה שלמעשה המשיבים מסיגים לאחור את מצבם של התלמידים האלה: בשלוש שנות הפיילוט ניתנה למצער לעשרות ילדים האפשרות ללמוד בבתי ספר אינטגרטיביים. הודעת העדכון מטעם המשיבים מלמדת, שלקראת שנת הלימודים הקרובה אין בכוונתם לנקוט בכל צעד אקטיבי לקידום אינטגרציה במוסדות החינוך.
2. כפי שיוצג בהמשך, בהודעתם מבקשים המשיבים לייצר תחושה שהם מתכוונים לנקוט צעדים עתידיים שיקדמו את ביטול מוסדות החינוך הנפרדים והסגרציה "באופן הדרגתי ומבוקר". אולם בבסיס הודעתם ניצבת אותה מדיניות בדיוק שהוצגה מיומו הראשון של ההליך בבית המשפט המחוזי: המשך קיומם של מוסדות חינוך נפרדים לילדים הנבחנים בצבע עורם ושיבוצם בהם, ואמירות ריקות בדבר "אפשרויות בחירה", שלא יביאו לביטול ההפרדה. בכך אין פתרון, ואף לא צעד לקראת פתרון, אשר נדרש נוכח הפגיעה המתמשכת בילדים, הוראות הדין, ובפרט בעקבות החלטת בית המשפט הנכבד מיום 19.6.2025, לפיה "המצב הנוכחי שבו מתקיימים בתי ספר נפרדים של מבקשי מקלט בדרום העיר אינו תקין, וכי יש למצוא פתרון מעשי לסוגיה זו". חובתם של המשיבים היא לייצר מדיניות רישום, מגובה במשאבים חומריים וחינוכיים, שתבטיח את ביטול מוסדות החינוך הנפרדים, כפי שהיו עושים ביחס לכל אוכלוסייה מובחנת אחרת.
3. בקשתם הבלתי ראויה של המשיבים לעדכן את בית המשפט **בתוך שנה(!)**, מבלי שנקט צעד כלשהו לביטול בתי הספר הנפרדים, אינה אלא המשך גרירת הרגליים בהליך. משמעותה היא המשך הניסיון

לדחוק את אוכלוסיית מבקשי המקלט מהעיר, בחיפוש אחר חינוך ראוי ושוויוני לילדיהם. רבים מהם כבר עשו זאת. העדר התייחסות כלשהי לממצאי הפיילוט, חרף דרישת בית המשפט הנכבד לעדכן בנושא, מעידה על כך אף היא.

4. הנתונים שצירפו המשיבים להודעתם מלמדים שהם אינם מקדמים את הליכי השינוי הנדרשים, ושבקשתם לעדכון בתוך שנה היא חלק מאותה גרירת רגליים. בבית ספר רוקח ביד אליהו ילמדו בשנה הבאה רק 2 ילדים מבקשי מקלט (מתוך 101, ובסה"כ 2%); בגיבורי ישראל, גם הוא ביד אליהו, למד השנה רק תלמיד אחד; בדרויאנוב שבשכונת פלורנטיין ייקלטו בשנת תשפ"ז שני תלמידים (3% מהשכבה), בדקל רק ארבעה (כ-10% מהתלמידים), ואילו בבית ספר בלפור, בלב תל אביב, ייקלט בכל כיתה בשכבת א' רק תלמיד אחד. כל בתי הספר האלה ממוקמים במרחק של כשני קילומטרים ופחות מבתי הספר הנפרדים ביאליק וגוונים. בהמשך התגובה מטעמם, יציגו המערערים בתי ספר יסודיים נוספים שניתן וצריך לאפשר את רישום ילדי מבקשי המקלט אליהם, בתכנית קליטה מסודרת, מגובת משאבים.

5. בפועל, וחרף הודעת המשיבים המתעתעת, לפיה "נדרש לפעול לגיבוש מתווה אשר יוביל להשתלבותם של כל תלמידי הקהילה הזרה בבתי ספר מעורבים בעיר, בבתי ספר שבהם לא לומדים ילדי הקהילה הזרה בלבד", **הרישום לבית הספר העל יסודי הנפרד רוגוזין נמשך גם לקראת שנת הלימודים הבאה, וכך גם הרישום לכתות א' בבתי הספר היסודיים הנפרדים ביאליק וגוונים.** הערעור הוגש בנובמבר 2022. מתווה כזה כבר אמור היה לצאת אל הפועל.

6. לא למותר לציין, כי המשיבים כלל אינם מעלים בדעתם להוביל לשינוי נדרש גם בגני הילדים. בכך הם מקבעים פערים ומנציחים את הנחיתות בה מתחילים ילדי מבקשי המקלט את בתי הספר.

7. חמור מכך, עד ליום זה עיקר ההשקעה במשאבים חינוכיים ותקציביים מופנית לחיזוק בתי הספר הנפרדים, שממשיכים לפעול, וכך יימשך ככל הנראה עד שיינתן פסק דין מפורש, האוסר על קיומם של מוסדות חינוך נפרדים.

8. בשל אלה, ובשל כך שאין ליתן לשנה נוספת לחלוף ללא התקדמות לעבר חיסול התופעה הפסולה והאסורה של לימודים בהפרדה, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים להגיש כתב תשובה ולהכריע בערעור. ככל שבית המשפט הנכבד ימצא לנכון, לאור לוחות הזמנים שנכפו בהליך, שלא ניתן ליישם לאלתר את האיסור על קיומם של מוסדות לימוד נפרדים לילדי מבקשי מקלט, הוא מתבקש להורות, כהסדר ביניים לקראת שנת הלימודים הקרובה תשפ"ז, על הסעדים הבאים:

א. ביטול הרישום לחטיבת הביניים (כתה ז') לבית ספר רוגוזין, תוך קביעת תכנית פדגוגית שתבטיח את הצלחת השילוב והשקעת המשאבים הנדרשים לכך.

ב. ביטול הרישום לכיתה א' בבתי ספר ביאליק וגוונים, וקביעת אזורי רישום לתלמידים מבקשי מקלט שיאפשרו חינוך במוסדות אינטגרטיביים סמוכים יחסית לאזור מגוריהם, תוך מימון וארגון הסעות במידת הצורך וקביעת תכנית חינוכית מתאימה לשילוב.

ג. מתן צו ארעי שימנע את מניעת פרסום תוצאות הרישום למוסדות חינוך בעיר עד להכרעה בבקשה זו (בהתאם לפרסום באתר העירייה הפרסום צפוי להתקיים בחודש יוני 2026).

השנים חולפות, הילדים בורחים מהעיר, הרטוריקה משתנה אך המדיניות נשאר

9. עיון ברטוריקת המשיבים בהודעתם עלולה לטעת את הרושם שבכוונתם לפעול לסגירת מוסדות חינוך נפרדים בהתאם להחלטת בית המשפט. אולם עיון מדוקדק בדברי המשיבים, ולא פחות חשוב מכך

במעשיהם, מלמד שמדיניות המשיבים בפועל הינה אותה מדיניות שהוצגה לבית המשפט המחוזי כבר בשנת 2021; מדיניות שהובילה לעיגון הסגרגציה בעיר ולגידול דורות של תלמידים הסובלים מפערים אדירים בהשכלה, מפגיעה בהתפתחותם הרגשית ומניתוק חברתי עמוק מכלל החברה בישראל. מדיניות שתורמת להידרדרות בני נוער מאוכלוסיית מבקשי המקלט, הודפת אותם למצבי דחק וסיכון ולהתקרבות למשפחות פשע. מדיניות שדוחקת את משפחות מבקשי המקלט החוצה מתל אביב, לערים אחרות, בחיפוש אחר חינוך שוויוני וראוי לילדיהם. תל אביב היא העיר היחידה בישראל שמקיימת מוסדות חינוך נפרדים. מדיניות זו של המשיבים מתאפיינת, בתמצית, בהיבטים הבאים:

- א. העדר נכונות לפעול לסגירת מוסדות החינוך הנפרדים.
- ב. הותרת מוסדות חינוך נפרדים על כנם, ומתן "אפשרות בחירה" לחלק מהמשפחות לצאת מהסגרגציה.
- ג. הימנעות מהשקעת משאבים חומרים וחינוכיים בקידום שילובם של מבקשי המקלט במוסדות חינוך משולבים, והמשך השקעת משאבים חומריים וחינוכיים בחיזוק מוסדות החינוך הנפרדים.
10. ודוק: המשיבים אינם יכולים לאחוז את החבל בשני קצותיו. מחד לקבוע שהם פועלים לביטול ההפרדה, ומנגד לא לקבוע סד זמנים מוגדר וברור לסגירת מוסדות חינוך נפרדים. בדומה, לא ניתן לטעון לקבלת העיקרון האוסר על קיומם של מוסדות חינוך נפרדים, ובד בבד להמשיך ברישום למוסדות חינוך אלה תוך סירוב מוחלט לממן ולארגן הסעות במקום שבו מימוש האיסור על חינוך בהפרדה מחייב נסיעה מעבר למרחקים הקבועים בתקנות הרישום (שני ק"מ עד כיתה ד' ושלושה ק"מ מכיתות ה' ואילך).
11. שעה שבוחנים מדיניות ציבורית יש לזכור את הכלל המנחה, לפיו המדיניות נבחנת בהתאם למעשי הרשות בפועל, ולא בהתאם להצהרותיה. כבר בתחילת ההליכים טענו המשיבים, שהם "נותנים עדיפות" לבקשות העברה של מבקשי מקלט מאזורי הרישום הן בבתי הספר היסודיים והן בחטיבות הביניים, אך פעם אחר פעם הוכח שלמעשה הם פועלים לקיבוע הסגרגציה. כך גם בעדכון האחרון מטעמם.
12. כפי שנטען והוכח לאורך ההליך, במקום בו הרישום מלכתחילה אינו אינטגרטיבי, קיימים אינטרסים מינהליים וכלכליים המונעים את סגירת מוסדות החינוך הנפרדים. לפיכך, כל בקשה ליציאה מהסגרגציה תהיה תלויה בשני תנאים מרכזיים – מקום פנוי בבתי הספר בהם לומדים ילדים אזרחי ישראל, אליהם נמנע רישום ילדי מבקשי מקלט מלכתחילה, וחסימת האפשרות לסגירת כיתות בבתי הספר הנפרדים.
13. תנאים אלו ליוו את הפיילוט לכל אורכו והתבטאו, בין היתר, בסירוב לכלול בו בתי ספר קרובים יותר לבתי מגורי התלמידים, בטענה, לכאורה, להיעדר מקום בהם. כתוצאה מכך התנהל הפיילוט, שעד ליום זה לא הוצגו ממצאיו, בבתי ספר מרוחקים בצפון העיר, לרבות מעבר לירקון. בתי ספר שהנסיעה אליהם ארכה לעתים שעה ויותר, ואשר הקשתה על הילדים, כזכור רק בני שש, הן בפתיחת יום הלימודים והן באפשרות לפתח קשרים חברתיים אחר שעות הלימוד ולהתערות בקהילת בתי הספר.
14. זאת ועוד. פעם אחר פעם מכוונים המשיבים לפתרון של מתן אפשרות בחירה לכאורה בלימודים בשילוב. כתוצאה מכך, חלף ההשקעה הנדרשת בטיוב קליטת התלמידים בבתי ספר אינטגרטיביים, נמשכת השקעת משאבים, פדגוגיים וחומריים, בבתי הספר הנפרדים. גם עתה נמסר להורים כי בבתי הספר הנפרדים יושקעו משאבים ייחודיים להתאמת הלימודים עבור מבקשי המקלט (כיתות קטנות, סיוע פרטני, צהרונים עד שעה מאוחרת בבתי הספר היסודיים), לא הוצג להם כל מידע על תכניות שילוב, וההורים כוונו להירשם אליהם.
15. המערערים אינם חולקים על מורכבות הליך המעבר למוסדות חינוך משלבים אחרי השתייה באותם מחסני ילדים, "הביביסטריום", בגיל הרך ושלוש שנות הפרדה והדרה בגני הילדים. אולם מדיניות שילוב

שיש כוונה לכך שתצליח, מחייבת השקעת משאבים ניכרת. ככל שלא תיקבע מדיניות לפיה שילוב ילדי מבקשי מקלט במוסדות החינוך לצד ילדים אזרחי ישראל הנו הכרחי, ועובדה מוגמרת, לא יפעלו המערכות - משרד החינוך, אגף החינוך ברשות המקומית ומוסדות החינוך עצמם, להשקעת המשאבים הנדרשת. המערערים כבר התריעו בהליך זה על כך שלא הושקעו בפיילוט המשאבים הנחוצים למקסום הצלחתו, וברי שהם אינם מושקעים על אחת כמה וכמה כיום לאחר סיום הפיילוט.

16. למעלה מארבע שנים נמשך ההליך בערכאות שונות, אך טרם נדונה הטענה כי חינוך בהפרדה אינו חוקי, והכלל לפיו "נפרד אינו שווה" ובחינת עקרון השוויון במבחן התוצאה, אוסרים על הליך רישום שמוביל לקיום מוסדות חינוך נפרדים. ודוק: המדינה ידעה לחסל בעבר לימודים בהפרדה, וקבעה הנחיות ברורות וחד משמעיות האוסרות על קיומם של מוסדות חינוך ליוצאי אתיופיה בלבד. כפי ששם היא לא נתלתה ב"בחירת הורים" כתנאי ליציאה מסגרציה, כך יש לעשות אף כאן (ראו סעיף 36 להודעת הערעור בדבר הנחיית הממונה על הגזענות במשרד החינוך ביחס לאיסור מוסדות חינוך נפרדים ליוצאי אתיופיה).

17. כזכור, בתי המשפט כבר אסרו על קיומם של מוסדות חינוך נפרדים לילדי מבקשי מקלט באילת, בנתניה ובפתח תקווה (בהן טענו הרשויות טענות דומות לאלו שטענה עיריית תל אביב בתיק זה). יש לאסור על מדיניות הפרדה גם בעיר תל אביב (ראו סעיפים 33, 34 ו-37 לכתב הערעור). הירידה הניכרת במספר מבקשי המקלט החיים בתל אביב, רק מקלה על יישום הדין.

18. בנסיבות אלו, יש לקיים מדיניות רישום שבה לא ניתנת כלל האפשרות לרישום למוסדות חינוך נפרדים, תחת הצבתם כגזירת גורל והיתלות בתהליכי "בחירה" פיקטיביים. מדובר באוכלוסייה מוחלשת, הנלחמת על הישרדותה. כפי שנטען כבר, רק הורים חזקים נלחמים בנחישות על זכויות ילדיהם, ויכולים לשיטה.

19. להרחבת היריעה יצוין, שגם במדינות שבהן אין מלכתחילה מוסדות חינוך נפרדים, שיטות רישום המבוססות על "בחירת הורים" מובילות לחיזוק תופעות סגרגטיביות של אוכלוסיות מוחלשות, בהן מהגרים. הסיבות לכך מגוונות: ניצול האוכלוסיות הוותיקות את הבחירה והפרשי הידע והיכולת כדי לבדל עצמן מאוכלוסיות מהגרים,¹ כמו גם העדר הפנאי, היכולת והאמצעים של הורים מאוכלוסיות מוחלשות לפעול למען ילדיהם;² המחסור בהון חברתי ותרבותי, והעדר "קשרים" ולובי המונעים ממהגרים (לרבות מהגרים "ותיקים") להשתמש במנגנון הבחירה לטובתם, אף שנוצרת "אשליית בחירה". בסופו של יום מנגנונים אלו מובילים לשעתוק ולהגדלת פערים למרות טענות בדבר קידום "שוויון הזדמנויות".³

20. לצד שימור מאפייניה העיקריים של מדיניות הרישום שנוקטים בה המשיבים בעניין רישום ילדי המקלט, מתאפיינת התנהלות המשיבים בגרירת רגליים אשר הגיעה לשיאה בהודעה האחרונה מטעמם, מיום 3.2.2026. אף שבמסגרת ההליך נדמה היה שחלחלה ההבנה, למצער במשרד החינוך, שמדינה דמוקרטית אינה יכולה לאפשר את קיומם של מוסדות חינוך נפרדים, ושמדיניות "נפרד אבל שווה" אינה יכולה לעמוד במאה ה-21, בחרו המשיבים לא לקבל את ההחלטות הראויות, אשר מתחייבות גם בהתאם לעקרון טובת הילד. תחת זאת, הם הסתפקו בפיילוט שבקרוב יסיים את שנתו השלישית, כדי לבחון את

¹ ראו למשל [Brandén, M., & Bygren, M. \(2022\). The opportunity structure of segregation: School choice and school \(segregation in Sweden\)](#)

² ראו למשל [Byrne, B., & De Tona, C. \(2012\). 'Trying to find the extra choices': Migrant parents and secondary school choice in Greater Manchester. *British Journal of Sociology of Education*, 33\(1\), 21–39. <https://doi.org/10.1080/01425692.2012.632865>](#)

³ ראו למשל [Heath, S. \(2016\). Parental capital and strategies for school choice making: & .Trevena, P., McGhee, D](#) [Polish parents in England and Scotland](#) *Central and Eastern European Migration Review*, 5(1), 71–92.

"המדיניות הרצויה". כאילו יש מקום להניח, ש"מדיניות רצויה" היא כזאת שמשמרת ילדים בהפרדה, תוך פגיעה קשה הן ביום שלם והן בעתידם.

21. זאת ועוד. בהתאם למתווה שהוצג לבית המשפט לפני קרוב לשלוש שנים, מסקנות הפיילוט אמורות היו להיות מוצגות בסיום שנת הלימודים תשפ"ו, דהיינו בחודשי קיץ 2025. בהודעתם מיום 9.4.2025 ביקשו המשיבים לדחות את הגשת המסקנות לחודש נובמבר 2025. בדיון שהתקיים ביום 16.9.2025 הם טענו שנדרש להם זמן נוסף. בית המשפט הורה על הגשת עדכון באשר לפיילוט עד לפברואר 2026, אך ממצאיו נעדרו גם מעדכון זה. לא הוצגו בו גם "תוצאות השיח בין המדינה ובין עיריית תל אביב בנושא הערעור", אף שבית המשפט הורה למשיבים לעשות כן.

22. ויודגש. עמדת המערערים הייתה, ונותרה, שלא היה כל מקום וצורך בקיומו של פיילוט. הפרדת ילדים על רקע מוצא וצבע פסולה משפטית ומסבה נזק כבד, לתלמידים ולהוריהם, מבחינה חינוכית, לימודית, התפתחותית וחברתית. גוף מחקר ענף בתחום מעיד על כך.

23. להודעתם מיום 15.9.2025 צירפו המערערים אף מחקר שנערך בישראל על הפיילוט, אשר בחן את הצלחת השילוב מנקודת מבטם של הורים לילדים מבקשי מקלט ששולבו בו ושל הורים לילדים מבתי הספר הקולטים. המחקר העיד על הצלחת השילוב.⁴ למעשה, הוכיח הפיילוט את המובן מאליו: סגרגציה מותרת לילדים הרחק מאחור. ילדים שלומדים בהפרדה מתאפיינים בפערים לימודיים חינוכיים, רגשיים וחברתיים משמעותיים ביותר. לימודים בשילוב משמעותיים ביותר להתפתחותם התקינה, רגשית, קוגניטיבית וחברתית. לימודים משותפים תורמים תרומה ניכרת אף לילדים אזרחי ישראל.

24. בהתאם, כבר בדיון שהתקיים ביום 16.9.2025 הביעו המערערים חשש מכך שדחייה כה ממושכת במסירת עמדת המשיבים להפרדה ועדכון בממצאי הפיילוט, עלולה להוביל לכך שהמשיבים לא ינקטו בצעדים הנדרשים לביטול בתי הספר הנפרדים ולצעדי השילוב המתחייבים כבר בשנת הלימודים הקרובה, תשפ"ז. כך קרה בפועל. לא רק שהמשיבים לא הציגו תחילתה של תכנית לביטול בתי הספר הנפרדים ולשילובם של כלל ילדי מבקשי המקלט בבית ספר משולבים; לא רק שהמשיבים הרעו את המצב ביחס לשנים קודמות בהן יכלו עשרות ילדים ליהנות מהפיילוט, על כל קשייו; עתה הם מבקשים שנה שלמה להגשת הודעת עדכון נוספת. משמעות הדברים היא, ששוב תוגש הודעת עדכון בתקופות הרישום ואחריה, במועד שימנע אפשרות ריאלית להתערב במדיניותם הפסולה.

מדיניות הרישום לקראת שנת הלימודים תשפ"ז לחטיבות הביניים ולבתי הספר היסודיים:

25. נפתח ברישום לכתה ז'. חרף האמור לעיל, יציינו המערערים שחלה בו התפתחות חיובית, ולו קלה, על אף הותרת הרישום לחטיבת ביניים רוגוזין על כנו. זאת, בין היתר, בשל התערבות ב"כ המערערים.

26. בסעיף 15 להודעת העדכון מטעם המשיבים נכתב, שלקראת שנת הלימודים הבאה ניתנה לתלמידי העולים לחטיבת הביניים אפשרות לבחור "לא פחות מ-7 בתי ספר על יסודיים בעיר". עם זאת, הרחבת הבחירה נעשתה במקביל לרישום לכתות ז' בבית הספר הנפרד רוגוזין, ובלי לבנות תכנית חינוכית מתאימה לשילוב הילדים בבתי הספר הכלליים.

⁴ ממצאים ראשוניים ממחקר שצורף להודעה מיום 15.9.2025 שנערך בפקולטה לחינוך באוניברסיטת חיפה בהשתתפות מומחים למשפטים ועבודה סוציאלית, ואשר בחן את הצלחת השילוב מנקודת מבטם של הורים לילדים מבקשי מקלט ששולבו בפיילוט ושל הורים מבתי הספר הקולטים (ד"ר יעל מאיר, ד"ר יעל ענב מביה"ס לטיפול, ייעוץ והתפתחות האדם, הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה, ד"ר מעין רביד מהפקולטה למשפטים, אוניברסיטת אוקספורד, אנגליה וד"ר שלי אינגדאו מביה"ס לעבודה סוציאלית, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה, חוויות ותפיסות הורים תושבי תל אביב על תוכנית הפיילוט לשילוב ילדי מבקשי. ות מקלט משכונות הדרום בבתי הספר היסודיים במרכז וצפון העיר בשנת הלימודים תשפ"ד.

27. למרות אלה פחות מ-30 מתוך 190 תלמידים העולים לחטיבת בניינים ביקשו ללמוד בחטיבת הביניים הנפרדת (למיטב ידיעת המערערים, קיימות משפחות נוספות שביקשו העברה). נציגות ספריית גן לוינסקי, המערערת 328, שעומדות בקשר יומיומי ארוך שנים עם קהילת מבקשי המקלט בעיר, למדו שבחירת ההורים בהמשך לימודים בהפרדה נובעת בעיקר מחשש שילדיהם לא יצליחו להשתלב בבתי ספר לצד ילדים ישראלים ותיקים לאחר שנים ארוכות בהפרדה, ונוכח הפערים הלימודיים המאפיינים אותם. לו הייתה נבנית תכנית שילוב הולמת, ומוצגת להורים, מספרם היה אף נמוך יותר, אך הדבר לא נעשה. נפרט.

28. בסמוך ליום 19.11.2025 הוזמנו בבהילות הורי התלמידים העולים לכיתה ז' בעיר לשיחה לקראת רישום מוקדם לחטיבות הביניים לשנת הלימודים הבאה. המפגש נערך בזום. יום אחריו, ובשל התנהלות המפגש והדברים שנאמרו (ולא נאמרו) להורים במהלכו, נאלצו המערערים לפנות בבהילות למשיבים, ולהתריע שהם עושים כל שביכולתם כדי לשמר את ההפרדה. במכתב שנשלח למשיבים על ידי הח"מ, המערערים קבלו על כך שלהורי מבקשי המקלט ניתנו שלושה ימים בלבד (עד ליום 23.11.2025), לבחור שתיים משבע חטיבות בניינים שבהן ירצו לשבץ את ילדיהם, בהם רוגוזין. הח"מ אף עמדו על הטעיית ההורים באופן בו הוצג להם רוגוזין בשקפים שנלוו למפגש, כבית ספר שמבטיח "השתלבות מוצלחת ופורייה בתחומי החברה, ההשכלה והצבא" אף שחינוך בהפרדה אינו מכשיר ולו תלמיד אחד "להשתלבות מוצלחת ופורייה בחברה", ובני נוער מבקשי מקלט אינם מגויסים לצה"ל. זה השקף שהוצג להורים המתאר את רוגוזין:

עירוני ו' - רוגוזין

אזור - מרכז העיר

כתובת: רחוב בן אביגדור 5

בית הספר מבטיח לכל תלמידי הקמפוס את הזכות וההזדמנות לחינוך איכותי ושוויוני.

בית הספר משמש כעוגן מרכזי בחיי התלמידים, מאפשר להם את מרחב האפשרויות לפיתוח הפוטנציאל האישי, פותח בפניהם הזדמנויות לרכישת השכלה וכישורי חיים ומכשיר ומעצים אותם לקראת השתלבות מוצלחת ופורייה בתחומי החברה, ההשכלה והצבא, ומימוש הזכויות והחובות האזרחיות.

29. במהלך פגישת הזום לא נמסר להורים כל מידע על תכניות שילוב בבתי הספר הקולטים, על ליווי התלמידים במעבר הלא פשוט ועל תכניות לצמצום הפערים הלימודיים העצומים שצברו בשנותיהם הראשונות בבתי הספר הנפרדים. יתרה מכך. כשהורים שאלו את נציגות העירייה האם יש תכניות ייעודיות ותקציבים ייעודיים לשילוב התלמידים, נאמר להם שמשרד החינוך אינו מעורב ואינו מסייע.

30. חמורה מכך היא העובדה, שבדיקות שערכו המערערים עם מנהלים, שבתי ספרם הוצגו כאופציה לכאורה לרישום, העלו שאיש לא פנה אליהם מראש על מנת לבחון את האפשרות לשילוב התלמידים בהם. בפנייתם למשיבים קבלו המערערים על הטעיית ההורים, הביעו סברה שכל ההליך נועד על מנת להציג לבית המשפט תמונה של "בחירה", וחתמו בדרישה "לעצור לאלתר את הליך הרישום החפוז והבהול, ולא לפתוח כלל אופציית רישום לרוגוזין."

העתק מכתב ב"כ המערערים מיום 20.11.25 מצורף ומסומן נספח "א".

31. בעקבות פניית המערערים ניתנו להורים מועדים נוספים לרישום לבתי הספר השונים, ומספר בתי ספר אף קיימו ימים פתוחים, אולם אף אחד מהם לא הציג תכנית סדורה לשילוב ילדי מבקשי מקלט. ב"כ משרד החינוך הודיעה בתגובה מיום 30.11.25 שהטענות נמצאות בבחינה.

העתק הודעת ב"כ המשיבים מיום 30.11.25 מצורף ומסומן נספח "ב".

32. בעקבות אלה ובהעדר מענה, פנו המערערים למשיבים שוב ביום 21.1.2026 והתריעו כי "בכל הנוגע לרישום לכיתה ז', ואף שבחלק מבתי הספר נערכו ימים פתוחים, ניכר שלא נבנתה תכנית סדורה, מגובה בתקציבים, לקליטת התלמידים בבתי ספר משלבים, תוך הכשרת הצוותים החינוכיים בהם. אין מחלוקת על כך שמעבר לבתי ספר משלבים לאחר תשע שנות חינוך בהפרדה, בגני הילדים ובבתי הספר היסודיים, הוא תהליך מורכב הדורש היערכות קפדנית ויסודית".

העתק המכתב מיום 21.1.26 מצורף ומסומן נספח "ג".

33. לצד האמור, לאורך תקופת הרישום, התקיים מסע שכנוע של גורמים מבית ספר רוגוזין בקרב ההורים להירשם אליו, תוך הבטחה להשקעת משאבים רבים וייחודיים בו ובתכניות חינוכיות, לרבות בסיוע לימודי פרטני ועזרה צמודה.

34. כאמור, על אף מסכת הלחצים והטעיית ההורים, בחרו רובם המכריע של התלמידים והוריהם (כזכור למעלה מ-160 מתוך 190 התלמידים העולים לכיתה ז'), ללמוד בבתי ספר מרוחקים יותר, בשל האפשרות לשילוב עם תלמידים ישראליים, ותוך בריחה מהחינוך הנפרד. הקהילה מעבירה בכך מסר ברור: לימוד במוסדות חינוך נפרדים הינו כישלון חינוכי, חברתי וערכי.

35. מאלו עולות שתי מסקנות. הראשונה והברורה מאלה, היא שנוכח מיעוט התלמידים הנרשמים אין כל קושי ומניעה לביטול הרישום למוסד החינוך הנפרד רוגוזין, בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד ובאופן שעולה לכאורה בקנה אחד עם הצהרות המשיבים. השנייה היא, שקיים צורך חיוני, מידי ודחוף בהפניית משאבים מבית הספר הנפרד ומשאבים נוספים לבניית תכנית חינוכית, חברתית ורגשית לקליטת ילדי מבקשי המקלט בחטיבות ביניים משולבות. תכנית שתיתן מענה לפערים האדירים שנצברו החל משהייתם ב"בייביסטרס" ודרך לימודי החובה בהפרדה, ואשר יסייעו בקליטתם ויפיגו את החשש ממעבר. בעניינים אלו ניתן להיעזר בניסיון שנצבר בגימנסיה הרצליה לאורך השנים.

הרישום לבתי הספר היסודיים

36. בנושא הרישום לבתי הספר היסודיים הודעת המשיבים מצביעה בבירור על הליכה לאחור. לא רק שלא ננקט צעד כלשהו לקידום סגירתם של בתי הספר הנפרדים, הרישום אליהם נמשך. כפי שעולה גם מהודעת המשיבים, בתי הספר גוונים וביאליק ממשיכים לפעול במרץ, וקיים חשש הולך וגדל לכך שבית ספר הגליל יהפוך למוסד נפרד בשל הגידול באחוז מבקשי המקלט הלומדים בו, ובריחת האוכלוסייה הוותיקה.

37. כפי שפורט בהרחבה בערעור, דרך המלך לרישום תלמידים לבתי ספר יסודיים הוא בקביעת אזורי רישום מותאמים (ראו: פרק ג לערעור), שיבטיחו לימודים במוסדות אינטגרטיביים. תכנון הולם של אזורי הרישום יאפשר לעיריית תל אביב לווסת באופן ראוי את שיבוץ התלמידים, ולתת מענה לסוגיות חינוכיות רלוונטיות (בין היתר, מאפייני אוכלוסיית התלמידים המאכלסת את בית הספר, האיזונים הנדרשים בה ומיקומם).

38. קביעת אזורי רישום שיאפשרו אינטגרציה, מחייבת כאמור תכניות שיאפשרו תהליך קליטה ושילוב הולמים, והסעות שעה שמרחק בתי הספר מבית הילדים חורג מהתקנות (לעניין הסעות ראו פרק ה' להודעת הערעור). כמובן שבניגוד לפיילוט, מן הראוי לקבוע אזורי רישום למוסדות חינוך שאינם נמצאים בחלק המרוחק ביותר של העיר, ולהתמקד בפתרונות בדומה ובמרכז.

39. להמחשה, מצורפת רשימה של כ-20 מוסדות חינוך הנמצאים במרחק סביר מבתי מבקשי המקלט. אל חלקם ניתן להגיע ברגל, אחרים ידרשו הסעה קצרה. רשימה זו כוללת אף את בתי הספר שהציגו המשיבים בהודעתם, אך היא גדולה יותר ופותחת אופציות רחבות יותר לרישום אינטגרטיבי.

מרחק מהמושיע 23 (שכונת התקווה, ליד בית ספר גוונים)	מרחק מלוינסקי 93 (נווה שאנן)	מרחק מבית ספר שפירא	כתובת	בית ספר
				דרום מערב העיר
3.5 ק"מ	2.3 ק"מ	2.1 ק"מ	דקל 7	דקל
2.4 ק"מ	2.2 ק"מ	1.3 ק"מ	הקרן 6	נופים
3.3 ק"מ	1.4 ק"מ	1.7 ק"מ	הנגרים 23	דרויאנוב
3.4 ק"מ	1.5 ק"מ	2.1 ק"מ	נווה שלום 9	נווה צדק
2 ק"מ	1 ק"מ	0	אריה דה מודינה 24	שכונת שפירא
				דרום מזרח העיר
160 מ'	2.1 ק"מ	2.1 ק"מ	גבעתי 4 תל אביב	הגליל ⁵
800 מ'	2.1 ק"מ	2.2 ק"מ	שדרות החי"ל 29	רוקח
850 מ'	2.8 ק"מ	2.8 ק"מ	הרב אלנקווה 13	כפיר
1.7 ק"מ	2 ק"מ	2.4 ק"מ	שדרות יד לבנים 1	גיבורי ישראל
1 ק"מ	2.8 ק"מ	2.8 ק"מ	בושם 76	עפרה חזה
1.7 ק"מ	3.4 ק"מ	3.4 ק"מ	מעפילי אגוז 74	תל חי
				מרכז וצפון דרומית לירקון
3 ק"מ	1.8 ק"מ	2.4 ק"מ	החשמונאים 92	גבעון
3.3 ק"מ	1.5 ק"מ	2.2 ק"מ	בלפור 12	בלפור
3.3 ק"מ	2.4 ק"מ	2.7 ק"מ	הפטמן 6	ביכורים
3.9 ק"מ	2.3 ק"מ	3.1 ק"מ	אליהו ספיר 16	גבריאלי
4.7 ק"מ	2.9 ק"מ	3.7 ק"מ	מנדלי מוכר ספרים 19	תל נורדאו
4.1 ק"מ	3.4 ק"מ	3.8 ק"מ	הנרייטה סולד 6	הנרייטה סולד
5 ק"מ	3.5 ק"מ	4.2 ק"מ	אדם הכהן 5	גרץ
6.3 ק"מ	4.4 ק"מ	5.1 ק"מ	הירקון 248	א.ד גורדון
4.5 ק"מ	3.2 ק"מ	3.8 ק"מ	מודליאני 19	היובל

עוד על עדכון המשיבים

40. נחזור לעדכון מטעם המשיבים. קשה שלא להתקומם נגד הצגת הדברים בדבר שיפור לכאורה במצב שילובם של ילדי מבקשי המקלט בעיר, שיפור שהמשיבים ניכסו לעצמם אף שלא הציגו כל נתון בדבר הגברת הרישום המשולב, ולמרות שצמצום כתות הלימוד הנפרדות נובע בעיקר מעזיבת מבקשי המקלט את העיר ומתגובה מסוימת לפניית ב"כ המערערים ולהליכים המשפטיים.

⁵ כאמור בבית הספר הגליל יש מספר רב של ילדים מבקשי מקלט ותכנון ראוי ימנע הפיכתו לבית ספר נפרד

41. התמונה שעולה מכל אלה ברורה: למרות קיומם של הליכים משפטיים, ועל אף הכרה בצורך לבטל את ההפרדה, רובם המכריע של ילדי מבקשי המקלט בגני הילדים, בבתי הספר היסודיים, בבתי הספר העל יסודיים, במסגרות הרגילות ובמסגרות החינוך המיוחד, לומדים כבר שנים ארוכות רק עם שכמותם. הנזקים שמסב המשך ההפרדה וההדרה גדלים מיום ליום. הם ילוו אותם כל חייהם. לילדים ובני נוער אלה נגמר הזמן.

42. נוכח האמור לעיל, סבורים המערערים כי אין מקום עוד להמתין להודעות משלימות והודעות מעדכנות מטעם המשיבים. יש להכריע בערעור, וככל שלוחות הזמנים שאותם כפו המשיבים על בית המשפט יקשו על השלמת תהליך ביטול ההפרדה כליל כבר בשנת הלימודים הקרובה, להורות על הצווים שהתבקשו מעלה: ביטול הרישום לכתה ז' ברוגוזין, ביטול הרישום לכתות א' בגוונים ובביאליק, ומתן צו ארעי שימנע פרסום תוצאות הרישום למוסדות חינוך בעיר עד להכרעה בבקשה זו.

להודעה מצורף תצהיר של מנהלת המערערת 328, ספריית גן לוינסקי, המלווה את אוכלוסיית מבקשי המקלט בעיר.

היום, 2.3.2026

הרן רייכמן

הרן רייכמן, עו"ד

טל חסין

טל חסין, עו"ד

ב"כ המערערים